

Başkan Murat Çetinkaya'nın Anadolu Ajansı ile Yaptığı Röportaj

14 Şubat 2019

Küresel ekonomiye ilişkin gelişmeleri nasıl değerlendiriyorsunuz? Politika tasarımı açısından dış konjonktürün önemi nedir?

Küresel gelişmeler ekonomiyi başta finans ve ticaret olmak üzere çeşitli kanallardan etkilemekte. Yakın dönemde finansal piyasalarda görece sakin bir seyir gözlenirse de küresel büyümedeki yavaşlama eğilimi ve ticaret politikalarına ilişkin kaygılar risk iştahını sınırlayabilir. Para politikasını oluştururken bütün bu gelişmeleri ve olası riskleri dikkate alıyoruz. Asıl kritik hususun dış şoklara karşı dayanıklılığın artırılması olduğunu vurgulamalıyım. Bu açıdan bakıldığında makro politika koordinasyonunun güçlü bir şekilde sürdürülmesinin önemli olduğunu değerlendiriyoruz. Yakın dönemde uygulanan politika bileşimi bu farkındalığı yansıtıyor. Merkez Bankası olarak bu süreçte verebileceğimiz en önemli katkı fiyat istikrarı odağını korumak olacak.

Enflasyon Raporu Basın Toplantısında “ikna edici bir düşünüş” görene kadar para politikasında sıkı duruşun korunacağı yönünde bir ifade kullandınız. Bu ifadeyi nasıl okumak gerekir?

Ana eğilime dair göstergelerde ve fiyatlama davranışlarında kalıcı bir iyileşme görülmesi önemli. Burada bir defaya mahsus bir baz etkisini veya görece fiyatlarda değişime yol açan dışsal bir maliyet unsurunu kast etmiyoruz. Birçok farklı trend göstergesinde ve fiyatlama davranışlarında eş zamanlı iyileşmeler olması gerekiyor. Bu çerçevede, ileriye dönük bir perspektifle fiyatlama davranışlarına ve beklenti oluşumuna dair mikro verileri yakından izliyoruz. Enflasyonda kısa zamanda güçlü iyileşme sağlanması beklentilerin ve fiyatlama davranışlarının düzelmesi açısından kritik önem taşımakta. Para politikası çerçevesi ve adımlarının bu yöndeki kararlılıkla şekillenmesi beklentiler kanalıyla dezenflasyon sürecine katkı verecektir.

İktisadi faaliyetin seyrine dair görüşler farklılaşıyor. Potansiyel büyüme ve önümüzdeki dönemde iktisadi faaliyet gelişmelerine ilişkin değerlendirmeleriniz neler?

Potansiyel büyüme kavramını ele alırken kısa vadeli konjonktürel gelişmeleri uzun vadeli yapısal dinamiklerden ayırtmamız gerekiyor. İçinde bulunduğumuz süreçte ekonomide gözlenen ivme kaybı döneme özgü konjonktürel gelişmeleri yansıtmakta. Öncelikle kısa vadede koordineli politikaların devamıyla dengelenme sürecinin iyi yönetilmesi, sonrasında ise kalıcı iyileştirme sağlayacak yapısal düzenlemelerle bu sürecin desteklenmesi önem taşıyor. Son dönemde atılan adımlar tam da bu perspektifi yansıtıyor. Yapısal alanlarda atılmakta olan adımlar istikrarlı ve sürdürülebilir büyüme patikasını destekleyecektir.

Bu süreçte para politikası duruşu ve iktisadi faaliyet ilişkisini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Fiyat istikrarına yönelik kararlı duruş mevcut şartlarda dengeli büyümeyi destekler. Enflasyon belirsizliğinin azaltılmasına yönelik koordineli politikalar risk primindeki düşüşe katkı vererek Türk lirası cinsinden istikrarlı fonlama imkânlarını iyileştiriyor, uzun vadeli faizleri aşağı çekiyor. Bu da iktisadi faaliyet ve yatırımlardaki toparlanmayı destekliyor. Para politikasındaki kararlı duruş Eylül ayından bu yana uzun vadeli faizlerde gözlenen düşüşe önemli destek verdi. Fiyatlamalara dair öngörülebilirliğin artması fonlama koşullarını iyileştirip vadeleri daha da uzatarak ekonominin sağlıklı bir patikada ilerlemesine katkıda bulunacaktır.

Finansal istikrara ilişkin önümüzdeki dönemde TCMB'den adımlar beklenebilir mi? Bu adımların para politikası ile etkileşimi nasıl okunmalı?

Finansal sistemin sağlıklı bir şekilde işlemesi para politikası etkinliği açısından çok önemli. Mevcut şartlarda güçlü fiyat istikrarı odağımızın öngörülebilirliği artırarak finansal istikrarı desteklediğini değerlendiriyoruz. Finansal aracılığın etkin işlemlerini, gerek parasal aktarım mekanizması gerekse kaynakların dengeli ve verimli dağılımı açısından önemsiyoruz.

Bu çerçevede, Merkez Bankası ihtiyaç duyulduğunda likidite ve zorunlu karşılık araçlarını kullanmakta. Bu anlamda, geçen yıl attığımız çeşitli adımların piyasa oynaklıklarının azaltılması ve aktarımın güçlendirilmesi hedefleri bakımından etkili olduğunu düşünüyoruz.

Dönemsel şartlar dikkate alınarak, finansal istikrara katkı sağlayacak yönde, likidite adımları atılabilir. Bu araçların ve atılan adımların doğrudan para politikası duruşuna dair bir sinyal içeriği bulunmuyor. Likidite araçlarına dönük uygulamaları finansal aktarım çerçevesinde değerlendirmek daha doğru olur. Para politikasına dair duruşumuz net; enflasyon dinamiklerinde ikna edici bir iyileşme gözlenene kadar sıkı duruşu koruyacağız.

Cari dengedeki hızlı düzeltmeyi nasıl görüyorsunuz?

2018 yılının ortalarından itibaren ekonomideki dengelenme sürecinin belirginleşmesi ile birlikte cari açığa hızlı bir daralma görmekteyiz. İktisadi faaliyette yavaşlama gözlenen dönemlerde cari işlemler dengesinin iyileşmesi beklenen bir gelişmedir; bununla birlikte, son dönemde ihracat ve turizm gelirlerindeki güçlü seyrin de dengelenme sürecini desteklediğini vurgulamak gerekiyor. Yani düzeltmeyi sadece iç talep zayıflığına bağlamak eksik bir değerlendirme olur.

Cari dengedeki iyileşmenin yapısal alanlardaki tedbirlerle desteklenmesi uzun dönemde dengeli büyüme ve fiyat istikrarına katkıda bulunacaktır. Bu kapsamda özellikle verimlilik ve rekabet gücünü artıracak yapısal adımlar önemli. Tasarruf bilinci ve finansal farkındalığın güçlendirilmesi de cari dengedeki iyileşmenin kalıcı olması bakımından kritik önem taşımakta. Ayrıca basiretli borçlanmayı özendirilen makroihtiyati tedbirlerin de bu süreci destekleyeceğini değerlendiriyoruz. Önümüzdeki dönemde bütün bu konuların ülkemizin gündeminde daha ağırlıklı olarak yer alması konusundaki çabalarımız devam edecek.